

Střední škola sociální péče a služeb, nám. 8. května 2, Zábřeh

**TÉMATA K MATURITNÍ ZKOUŠCE
NEPOVINNÁ
Z EKONOMIKY**

Studijní obor: 75 -41-M/01 – **Sociální činnost** – sociálně
správní činnost

Forma studia: denní

Forma zkoušky: ústní

Školní rok: 2023/2024

Vypracovala: Ing. Helena Šváchová

Projednáno předmětovou komisí 15. září 2023

Schváleno ředitelkou školy

1. Základní ekonomické pojmy

- Rozdíl mezi mikroekonomií a makroekonomií
- Základní ekonomické systémy
- Potřeba, statek, služba, jejich členění
- Práce, druhy práce, pojem pracovní síla
- Výroba, výrobní faktory, výrobek, zboží a jeho vlastnosti

2. Hospodaření, hospodářské procesy, trh, nabídka, poptávka, tržní mechanismus

- Hospodaření, principy hospodárnosti, efektivnost výroby
- Fáze hospodářského procesu, činitele ovlivňující hospodářský proces
- Trh a jeho členění, typy trhů, velká a malá privatizace, restituce
- Konkurence, druhy monopolů
- Poptávka, křivka poptávky, faktory ovlivňující poptávkovou křivku (komplement, substitut)
- Nabídka, křivka nabídky, faktory ovlivňující nabídkovou křivku (komplement, substitut)
- Princip tržního mechanismus

3. Složení mzdy, právní úprava odměňování

- Nejdůležitější právní normy
- Složení mzdy, formy mezd, pohyblivé složky mezd
- Rozdíl mezi mzdou a platem, hrubou, čistou, reálnou a nominální mzdou
- Odměňování ve státní sféře a soukromé sféře
- Platový tarif, hranice minimální mzdy, nejnižší úroveň zaručené mzdy, skupiny prací
- Výpočty základní mzdy, hrubé mzdy, čisté mzdy

4. Dlouhodobý a oběžný majetek podniku

- Obecná charakteristika dlouhodobého a oběžného majetku, jeho ocenění a členění
- Význam odpisů, druhy odpisů, výpočet daňových odpisů
- Evidence dlouhodobého majetku, příklad na vyřazení DM úplnou likvidací
- Podrobné členění zásob nakupovaných a zásob vlastní výroby včetně ocenění

5. Zásobovací a investiční činnost podniku

- Definice zásobování, činnosti spadající do práce zásobovače, definice skladování, druhy skladů
- Podrobné členění zásob
- Kupní smlouvy – právní stránky obchodní činnosti – podmínky vzniku KS a její náležitosti

- Druhy investic, zdroje financování investic, možnosti pořízení investic, projekt, modernizace, rekonstrukce, reprodukce

6. Personální činnosti

- Personální činnosti ve velkých podnicích
- Činnosti spadající do personální práce
- Kategorie pracovníků
- Pracovní poměr – jeho vznik
- Možnosti ukončení pracovního poměru
- Náležitosti pracovní smlouvy
- Dohody o práci konané mimo pracovní poměr včetně zdanění

7. Vedlejší podnikové činnosti

- Definice financování, zdroje financování, druhy úvěrů – bankovní a dodavatelské, podmínky při poskytování úvěrů
- Rozdíly mezi vlastní a cizí směnkou,
- Náležitosti směnky
- Definice řízení, typy manažerů – podle úrovně řízení a stylu řízení, činnosti spadající do managementu

8. Marketing podniku

- Trh, členění trhu, druhy konkurence
- Nabídka, poptávka, činitele ovlivňující nabídku a poptávku
- Princip tržního mechanismu, rovnovážná cena
- Nástroje marketingu – produkt, cena, propagace, distribuce
- Marketingové metody stanovení ceny
- Cenové praktiky
- Fáze životního cyklu produktu
- Prodejní cesty

9. Cíle a formy podnikání – podnikatel, firma, živnosti

- Definice podnikání, základní principy tržní ekonomiky, charakteristické znaky podnikatele
- Označení firmy, pojem fyzická osoba, právnická osoba, obchodní a živnostenský rejstřík
- Výhody či nevýhody založení živnosti, podmínky vzniku živností, druhy živností, zrušení živností

10. Hospodaření podniku - zjištění hospodářského výsledku, kalkulace

- Podnik – jeho charakteristické znaky, vznik a zánik podniků, dělení podniků
- Definice nákladů, členění nákladů podle druhu a závislosti na objemu produkce

- Členění výnosů, charakteristika hospodářského výsledku podniku, možnosti růstu podniku, příklad na zjištění HV podniku včetně výpočtu daně z příjmu právnických osob
- Podstata a význam kalkulace, kalkulační vzorec

11. Hotovostní a bezhotovostní platební styk, písemnosti obchodního charakteru

- Formy hotovostního platebního styku včetně příslušných účetních dokladů
- Příklady na složení a výběr pokladní hotovosti
- Druhy příkazů, rozdíl mezi příkazem k úhradě a k inkasu
- Vysvětlení pojmů - konstantní symbol, variabilní symbol, datum splatnosti, datum uskutečnění zdanitelného plnění a datum vystavení
- Platební karty, internetové bankovníctví
- Schéma písemností při nákupu a prodeji
- Norma obchodního dopisu

12. Volba právní formy podnikání - obecné vymezení, obchodní společnost - obecně

- Právní forma podnikání
- Skutečnosti, které musíme brát v úvahu při volbě právní formy podnikání
- Vymezení obecného pojmu ručení, zdroje kapitálu, kompetence řízení, rozdělení zisku
- Členění obchodní společností a vymezení rozdílů mezi osobními a kapitálovými obchodními společnostmi

13. Osobní obchodní společnosti

- Obecné rozdíly mezi osobními a kapitálovými obchodními společnostmi
- Založení a vznik osobních obchodních společností
- Podrobně rozeberte veřejnou obchodní společnost a komanditní společnost – ručení, zdroje kapitálu, kompetence řízení, zdroje kapitálu, zrušení a zánik společností

14. Kapitálové obchodní společnosti

- Založení a vznik kapitálových obchodních společností
- Obecné rozdíly mezi osobními a kapitálovými obchodními společnostmi
- Podrobně rozeberte společnosti s ručením omezeným a akciovou společnost – ručení, kompetence řízení, zdroje kapitálu, zrušení a zánik společností

15. Kupní smlouvy – právní stránka zásobovací a prodejní činnosti podniku

- Definice kupní smlouvy a smlouvy o dílo
- podmínky vzniku KS, náležitosti KS, způsoby uzavření KS
- Právní předpisy – vztahy mezi obchodními partnery
- Vznik, změna a zánik KS, možnosti změny KS, závady při plnění KS, povinnosti prodávajícího a kupujícího
- Členění majetku

- Písemnosti při nákupu a prodeji
- Norma obchodního dopisu

16. Struktura finančních trhů

- Struktura finančních trhů
- Rozdíly mezi peněžním a kapitálovým trhem
- Podrobně rozeberte cenné papíry peněžního a kapitálového trhu
- Směnky – náležitosti, druhy směnek
- Akcie – druhy akcií, podoby akcií, dividendy
- Burza cenných papírů
- Krátkodobé a dlouhodobé bankovní úvěry, podmínky pro poskytování úvěrů
- Stavební spoření, penzijní připojištění

17. Národní hospodářství (NH)

- Členění národního hospodářství podle různých hledisek
- Charakteristika odvětví, druhy odvětví
- Struktura NH, rozdíly mezi rozpočtovými a příspěvkovými organizacemi
- Metoda financování neziskových organizací
- NH – sektory, NH – veličiny, možnosti růstu HDP, fáze vývoje NH
- Hodnocení úrovně NH
- Hospodářský cyklus – fáze vývoj NH

18. Makroekonomické veličiny a mezinárodní ekonomické organizace

- Charakterizujte všechny makroekonomické veličiny, které mají vliv na vývoj ekonomiky jako celku – HDP, nezaměstnanost, inflace, čistý vývoz
- Vznik, význam a úkoly Světové banky a Mezinárodního měnového fondu

19. Integrace a Evropská unie, zahraniční obchod

- Význam integrace
- Dvě podoby integrace, stupně integrace
- Historie EU, pilíře EU
- Současnost EU – strukturální fondy, zemědělství a uspořádání EU
- Význam zahraničního obchodu
- Ekonomické výhody zahraničního obchodu – absolutní výhoda a komparativní výhod
- Formy zahraničního obchodu

20. Zahraniční obchod a celní politika státu

- Význam zahraničního obchodu
- Ekonomické výhody zahraničního obchodu – absolutní výhoda a komparativní výhod
- Formy zahraničního obchodu
- Rizika zahraničního obchodu

- Význam cla, dovozní kvóty
- Druhy cel
- Celní orgány, celní kontrola, celní postup při dovozu

21. Peníze, osobní finance a bankovní soustava

- Definice peněz, formy a funkce peněz, poptávka po penězích
- Ochranné prvky našich bankovek, technologie výroby bankovek
- Charakteristika dvouúrovňového bankovního systému
- Základní úkoly Centrální banky, nástroje CB
- Činnosti obchodních bank – bankovní služby
- Osobní finance, pravidla investování, předlužení a možnosti jeho řešení
- Osobní bankrot
- Kurzovní lístek, valuty, devizy

22. Nezaměstnanost, inflace

- Definice nezaměstnanosti, míra nezaměstnanosti
- Druhy nezaměstnanosti
- Měření nezaměstnanosti
- Definice inflace, příčiny inflace, měření inflace
- Druhy inflace, inflace tažená poptávkou a nabídkou
- Aktuální hodnoty průměrné míry nezaměstnanosti a inflace v ČR

23. Státní rozpočet, rozpočtový proces schvalování SR , neziskové organizace a jejich financování

- Charakter státního rozpočtu, proces schvalování SR
- Druhy státního rozpočtu
- Podrobně členění příjmů a výdajů SR
- Jakým způsobem může řešit vláda schodek státního rozpočtu, jaký je schválení SR pro daný rok
- Financování neziskových organizací
- Členění státních neziskových a nestátních neziskových organizací

24. Daňová soustava ČR

- Přímé a nepřímé daně, jejich charakteristika a podstata
- Základní daňové pojmy – daň, plátce, poplatník, předmět daně sazba daně, zdaňovací období
- Podstata daně z příjmů FO a PO – předmět daně, sazba daně, způsob výpočtu, termín podání daňového přiznání
- Podstata DPH, registrace podnikatele k DPH (povinná, dobrovolná), zdaňovací období, sazby daně, způsoby výpočtu

25. Hospodářská politika státu

- Subjekty hospodářské politika státu

- Cíle hospodářské politiky
- V rámci hospodářské politiky rozlište politiku – rozpočtovou, měnovou, důchodovou a vnější